

BÁCSKAI MIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere Masojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitlatter soronkint 40 fillér.

A nagy keveredés.

Képzeli uraim, hogy a politikai furfangok nagymestere, Macchiavelli kikelve a sírjából és azt a könnyelműséget követné el, hogy eljönne ide Szabadkára, hogy halála által félbeszakított politikai tanulmányait folytassa. — Képzeli, hogy a szabadkai forum romanum: a Pest Szállóda előtt bizalmas beszédbe bocsátkoznánk vele a mostani politikai helyzetről és elmondandók indokok nélkül a száraz tényeket, hogy nálunk hogy állanak a választási dolgok: — elhihetik, hogy a politikai Nagymester is kénytelen volna beismerni, hogy ezt nem érti, hogy ez a dolog neki magas, hogy ő egy valóságos Tolyás Dániel az ilyen kevert ügyekhez. Könyörögne, hogy hagyják visszamenni csendes birodalmába és akárhol is fogna egy kakast, amellyel visszakörékoltná magát oda, ahol Molnár János apát már nem adhat leczkéket a jó embereknek, hogy hová szavazzanak.

Értsük meg tehát a mi mostani szabadkai politikai helyzetünket. A választási akció a helybeli szabadelvű párti jelöltek Vermes Béla és Vojnits Sándor ellen indult meg. Mégis Macchiavelli kedvéért, aki éppenséggel nem ismeri a szabadkai dolgokat, el kell mondanom, hogy ez a két ur ember volt a legutolsó ciklusban városunk két képviselője, akiket hatóságunk is támogatott a választás alkalmával. Ez még boldogult emlékezetű Bánffy

idejében történt így. Akkor, amikor még meg volt engedve az etetés és itatás, nem úgy, mint most, amikor titokban és sutyomban kell a szegény választóknak sietve a borukat lehörpenti, hogy szinte fuldokolnak tőle, — és amikor a választási kifliket is haza kell vinni a gyerekeknek, nehogy a magas Kuria egy ócska péksütemény miatt pocskékká üsse azt a drága áron kiizzasztott mandátumot.

Most a tiszta választások első ciklusában a szabadelvű párt beleértve a városi hatóságot is, újból csak Vermes Bélát és Vojnits Sándort jelöli képviselőül. A név a régi, a bizalom a régi, a hatóság a régi, szóval minden úgy van, amint volt, csupán csak az ellenfel változott meg.

Nos hát kedves Macchiavelli ur, most kerül önre a sor, most fog ön meggabalyodni. Jól figyeljen. Tessék odább állani a villamos sinektől, mert önnek elég volt egyszer meghalni — és figyeljen ide.

Előre kell bocsájtanom, hogy a két ellenjelölt, dr. Mukits Simon és dr. Bíró Károly két jóra való becsületes lateiner, — okos és tanult emberek, akikre egy rossz szót se lehet mondani. Az ő egyéniségükkel csakis politikájuk miatt kell foglalkoznunk, sőt azt is mondhatom már itt, hogy felépésükben semmi sincs a mai divatos stréberekből — szóval hogy a tisztesség magas fokán állanak. Ez nem tetszik önnek kedves Macchiavelli ur, de én nem tehetek róla — nagyon

derék emberek, éppen mint az ellenfeleik, Vermes és Vojnits, és csak a gazság költethet akármelyikről is valami inkorrekt dolgot.

Csak türelem kedves Macchiavelli ur, majd nemsokára meggabalyodik. Most térek át a politikai konstellációra. Nézze csak, nemrégiben volt Szabadkán egy néppárt is. Ezt onnan tudom, mert a legutóbbi választáson is a néppárti jelölt megbukott. Ez természetes dolog volt itt Szabadkán, ahol még csak a zsidók sem antiszemiták. Ez a néppárt megbukott, dacára annak, hogy Molnár apát kauczióját a helybeli bírósági végrehajtó lefoglalta, dacára annak, hogy a zsidó és a keresztény népkonyha kosztosai a változatosság kedvéért egymás konyháiba járnak és étkeznek — ha van mit. Ez a néppárt nem akart meghalni, hanem hősi halált helyett szült. Ne tessék elpirulni tisztelt Macchiavelli ur, igenis ez a néppárt szült egy négyes ikret. Egy 48-as függetlenségi, — egy szabadelvű, — egy néppárti és — és egy Beöthy Ákos féle legfrissebb kiadású csecsemőt. Ezek a gyerekek ahelyett, hogy Sárosi „Szegény anyám, ha tudta volna“ című dalát énekelték volna — belezdtek a kortes nóták dalolásába — és daloltak szépen és büvösen, mint a bikityi troubadourok. Nótázásuk persze a pártok szerint különféle volt, csak a refrainja volt közös. Ez a közös refrain az volt, hogy Mamusich Lázár polgármestert meg kell buktatni.

Ugy-e bár Macchiavelli ur, ön azt

Két remek estély a városi színházban

ma vasárnap és hétfőn szept. 29. és 30-án

a híres **Balthazar mester** magyar csodás bűvész és spiritista

rendkívül érdekes varázslatok és lehetetlenségek nagy művész estélyt rendez

Különösen kiemelendők Ibius feje (a jósló halálfeje), a kristály szekrény, Gül-baba eleven rózsafáknak csodálatos növesztése, a titokzatos hét láda, továbbá Nagy spiritiszta seance kísértetek a sátorban, vagy a fűzfangos szellemek hangversenye.

Kezdte este 8 órakor. Rendes színházi helyárak.

kérdi, hogy mi köze a képviselőválasztásnak egy polgármesterhez? Hiszen az orsz. képviselőt nem a városi obytinába választják bele, ahol a polgármester az ur esetleg; — hogy van az, hogy Mamusch Lázár megbukik, ha Mukits lenne a képviselő, — hogy van az, hogy Mamusch Lázár megbukik, ha Biró Károly lenne az orsz. képviselő, hiszen Biró Károly is szabadelvű Széll párti, — de hogy van az, hogy a szabadelvű pártnak két jelöltje van, akik egymást akarják megbuktatni, — hogy van az, hogy a megoszlott néppárt támogatja Mukicsot és Biró Károlyt is — amikor Molnár apát legujabb tiz parancsolata szerint ez szigorúan tiltva van, — — nos kedves Macchiavelli ur, ugy-e bár, hogy ön már kezd meggabalyodni?

Nono még ne egészen. Csak még egy kis türelmet kérek és akkor nem bánom, bokrosodjék meg. Adok fel még egy kérdést. Iseri ön politikai életünk oszlopos tagjait? Ugy-e bár nem? Hát csak tessék jól örülnéni itt a Pest körül. Higgye el, hogy kedves emberek. Ime ott ül az egyik. Azt mondják róla, hogy nem szereti a polgármestert, majdnem annyira gyűlöli, mint ahogy nem szerette sohase a Kossuth pártot. No látja kedves Macchiavelli ur, ez a jó ur most Kossuth párti. Még pedig lelkes Kossuth párti és adja a magyarok Istene, hogy egész életén át az maradjon.

Ez az ur tehát a polgármester miatt lett 48-as — míg amott egymásik ugyancsak a polgármester miatt 49-es, a harmadik 66-os, a negyedik 67-es az ötödik pedig nullákkal dolgozik. Mindezek együtt forrnak most a szabadkai politikai élet kazánjában, amelyet most jócskán kellett ellátni oiztosító szelepekkel, hogy valahogy szét ne robbanjon.

Az ellenzéki katlanban tehát összerakultak 1848, 1867, a néppárt és a divatos szabadelvűség. Tetszik tudni kedves Macchiavelli ur, most van a lekvártózás ideje. Jó lekvár, igazi finom a barackkiznél is jobb — politikai lekvár, amelynek az íze mindig attól függ, hogy mire kenik. Nemcsak a koszthoz jó, hanem ha ezzel a lekvárral bekenik majd a városházát, akkor nemcsak a patkányok szaladnak ki belőle, — hanem Mamusch Lázár is ott hagyja polgármesteri székét és beleül majd — — no nem mondom kicsoda, ezt már Önnek kell kitalálni kedves Macchiavelli ur! Nos — kérdem Macchiavelli urat — mi az Ön nézete most a szabadkai ellenzéki mozgalomról?

Minek kérdem — felelé, — mikor már az imént megfelelt reá? Vagy el-

felelte a lekvár allegoriáját? Az eszmék kotyvasztéka ez itt Szabadkán és semmi más.

Vannak itt talán elvek? Avagy van itt egy politikai akarat, amely tette buzdit? van itt meggyőződés, ahol a szereplők a személyes gyűlölség beteg lábában össze-vissza beszélnek, gondolat és logika nélkül?

Van-e csak egyikben is egy szikrányi komolyság az államügy iránt mikor zászlót bont, a komoly közügy szólítja őket talán a küzdelem porondjára és nem a személyes harag és bosszu és a kínos fájdalomérzés, hogy egy város ügyvezetésének a gyepője nem az ő kezükben van, — — de mi közöm nekem mindezekhez szólt egyszerre a jó Macchiavelli. Hiszen tulajdonképpen ez mind így van jól, — hiszen ez az én iskolám!

A kakas kukorékolt és Macchiavelli visszament sirjába. Utközben még egy csomó ellenzéki kortessel volt kellemlensége, akik mind kapacitálni akarták, hogy az ő jelöltjükre szavazzon.

Macchiavelli mindegyiknek megígérte, hogy jelöltjükre szavaz, — holott most tiszta választások vannak és a holtakat nem lehet megszavaztatni!

Csillag Károly.

Választási mozgalmak.

Vermes Béla és ifj. Vojnich Sándor jelölése.

A választási harc erősen megindult Szabadkán. Ma délelőtt 10 órakor a szabadelvű párt értekezletet tart a Pest szálloda nagytermében amelyen ifj. Vojnich Sándort az I. kerületben és Vermes Bélát a II. kerületben jelölni fogják. Az értekezlet elnöke id. Frankl István lesz.

Dr. Biró Károly jelölése.

Az ellenzék az I. kerületben ifj. Vojnich Sándor ellen Dr. Biró Károlyt lépteti fel szabadelvű programmal. Ma délelőtt 11 órakor a Hungária szállóban lesz a jelölő értekezlet, amelyen a jelölt programját is el fogja mondani.

Dr. Biró Károly jelölését megelőzőleg lőrtént elkövetésokről érdekes dolgokat beszélnek. Az ellenzék bizalmas jellegű értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy Vojnich Sándor ellen néppárti jelöltet kérnek fel. Ez iránt megkeresést intéztek a néppárti központi irodájához, hogy ajánljon valakit. Ugyanakor puhatolozták Kuluncsich Illés dunsnoki plébánosnál is, hogy lépne-e az I. kerületben néppárti programmal? Kuluncsich határozott választ nem adott, így tehát fel léptették Dr. Biró Károlyt szabadelvű programmal; tehát ugyanaz az értekezlet amely néppárti jelöltet öhajított, szabadelvű jelöltet állított fel. Ez az ellenzék jelöltje Mukits Siment is Kossuth-párti programmal.

A központi választmány ülése.

A központi választmány szombaton délelőtt Mamusch Lázár polgármester elnökelete alatt

ülést tartott. Dr. Bólics vál. jegyző felolvasta ifj. Vojnich Sándor és Vermes Béla választási elnököknek lemondó levelét a mit a választmány tudomásul vett.

Helyükbe elnökül megválasztattak az I. kerületben ifj. Vojnich Máté főügyész, a II. kerületben Dr. Matievics István ügyvéd.

A határozatot azonnal felterjesztették a belügyminiszternek.

Az új elnökök szerdán fogják letenni az esküt a központi választmány elnöke előtt.

Programmbeszédek.

Dr. Mukics Simon ma d. e. 10 órakor Ludason tartja programmbeszédét.

Ováry Imre szocialista jelölt a II. kerületben fog fellépni, programját ma d. u. 4 órakor mondja el a kálvária melletti téren. Beler Antal szocialista szintén a II. kerületben lép fel, programját ugyancsak ma d. u. 3 órakor mondja el a régi gymnasium udvarában.

Feljelentés a belügyminiszterhez.

Az ellenzék minden eszközt felhasznál, hogy a szabadelvű jelölteknek kellemlenséget okozzon. Többek között ma délelőtt táviratilag panaszt emeltek a belügyminiszternél, hogy hat városi rendőr polgári ruhában korteskedik a szabadelvű jelöltek mellett. Mint illetékes helyen értesülünk, mindebből egy szó sem igaz. Minthogy két hét előtt a rendőrség kötelekéből elbocsájtottak a saját kérelmükre 3 rendőrt, akik a szabadelvű jelöltek szavazói.

Mukics Simonnak legnagyobb kortese Takács Antal nyug. városi rendőr, miért nem jelentik fel őt is a tiszta választás okából?

A megyében.

A verbázi kerületben Topolyán dr. Kemény a Kossuth-párt jelöltje tegnapielőtt programmbeszédet akart tartani, de megakadályozták úgy, hogy kénytelen volt a községhől menekülni. Dr. Hadzsy győzelme bizonyos.

A hodsági kerületben dr. Molnár Károly pártelnökökhez levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy egészségi okokból visszalép. Ertl János tehát az egyedüli jelölt.

Baján dr. Plósz Sándor ellen dr. Reich Aladár ügyvédet léptették fel Kossuth-párti programmal. Pártja napról-napra erősödik.

Szocial-demokrata párt jelöltje Ó-Kanizsán. Imár negyedik jelölt is van az ókanizsai kerületben. — Weltner Jakab, a szocial-demokrata párt jelöltje csüörtökön, e hó 26-án mondotta el programbeszédjét Ó-Kanizsán — nagyszámu hallgatóság jelenlétében. — A szocial-demokrata párt zászlóbontása e kerületben — egészen irrelevans a képviselőválasztás kimenetelére, mégis meglepő volt a többszáz főnyi hallgatóságnak élénk érdeklődése és nem egy helyen valóságos frappáns tetszésnyilvánítása a szocializmus eszméi iránt. — Weltner nagyszabásu beszéde után — Kardos szocialista-pártvezér és Goláner a törökkanizsai szocial-demokrata párt jelöltje beszélt még érdeklődés közepette, mire a hallgatóság eloszlott. — Weltner, de különösen Kardos beszédét a józan megfontoltság és higgadság jellemezte és ha a jelöltek e kerületben valamennyi voksa akad, úgy ez kirárolagosan a maga érdeme.

Pataj Sándor dr. Kossuthpárti jelölt ugyanaznap érkezett városunkba, hol feszült érdeklődéssel várják vasárnapi programbeszédét. Ugyancsak vasárnap, e hó 29-én délután Bács-Monostoron mond programmot, és ezzel

be is fejezte körútját. — Pataj az egész kerületben népszerűségnek örvend és ha más nyeri el tőle a mandátumot, úgy azt csak annak a megérthetetlen indolenciának róhatja föl, mellyel Ó-Kanizsa közönségével szemben mindaddig viselkedett azáltal, hogy utójára, mondhatni elkészen mutatkozott csak be iften. — Ámde még így is méltán vesz részt a küzdelemben.

Az Ugronista Lovász Márton, kinek fő hadiszállása — az ókanizsai plébánia és a klerikális körök — erősen szervezkedik itt Ó-Kanizsán, de minden fáradozása — előreláthatólag — hajótörést szenved a szabadelvű Bezerédyvel szemben, kinek a kerület összes községeiben számos a pártíve. — Márton Mátyas ókanizsai plébános mindenüvé elkíséri jelöltjét, beszél, agítál az ő klerikális eszméivel folyton, még ha nem is kéri rá.

Legesenesebb kerülete a Bácskának a bácsalmási. Itt mindaddig Latinovits Géza szabadelvű áll ellenjelölt nélkül s így valószínűleg egyhangú választásunk lesz, a mi ólelmes korcsmárosunknak sok but és bánatot szerez. Különböző meglepetésekről beszélnek, t. i., hogy még az utolsó napokban egy hirneves 48-as Kossuthpárti fog fellépni, mely esetben erős küzdelemre lesz kilátás, amennyiben a kerület magyar községeiben egy tömör ellenzéki párt létezik, amely elveit oly könnyen föl nem adja. Választási elnökök lesznek Latinovits János Borsodról és Kovacsits Antal B.-Almásról.

A kernyajai választókerületben, ahol Pukovich József megválasztása immár befejezett ténynek tekinthető mert ellenjelöltje nincs, a következő kortesnótát éneklik;

Kortes-dal.

Ad nótám: Zsindelizik a kaszárnya tetejét.

Kelobán árnyas szőlő uri lak,
Igaz magyar vendéglátás hívogat,
S a vendéget nem hagyja a gondolat:
A bor, vagy szó jobb-e, mit a gazda ad.

Pukovich képviselőnk, adj' isten,
Mig a világ, más vezér nem lesz itten
Egy istenünk, egy vezérünk, egy elvünk.
Ne is merjen más fellépni ellenünk.

Minden van itt, csak egy kénc; feleség;
Jó az isten, jót ad, hisz lány van elég.
Mert kár lenne ilyen magnak kivészni,
Ez, az isten jó kedvében növeszti.

Szabadkától a kerület nincs mesze,
Szeretelünk határan túl terjessze;
Mondja el az ország diszes házában,
Kerületünk a leghűbb a hazában.

Pukovich, ha felmegy a gyűlésre,
Széll Kálmán ur leülletti melléje,
Megöleli és azt mondja: »Józáikám,
Senki mást nem választottak oly tisztán.«

Lovagias ügyek.

Az „Igaz Szó“ cz. lap legutóbbi számában gyalázatos módon nyilatkozott ifj. Vojnich Sándornak közletszerteiben és közhírségben álló személyéről és politikai működéséről.

Ámbátor tudta azt, hogy ki a cikk írója, de minthogy attól elégtételt nem kérhetett és más uton arról értesült, hogy ifj. Gálffy Györgynek előzetes tudomása volt, hogy ifj. Vojnich Sándor személyét érintő hírlapi támadás fog a lapban megjelenni, pro-

vokáltatta Gálffy Vezener huszárkapitány és Magyar Jenő földbirtokos útján, aki Mukics Simont és Valdberg honvédfőhadnagyot nevezte meg segédeül.

Vojnich Sándor segédei a fegyveres elégtételhez ragaszkodtak, de miután Gálffy segédei felük megbízásából kijelentették, hogy megbízójuk becsületszavára kijelentette, hogy az „Igaz Szó“-val „semmiféle érdekközösségben nincsen“, és Vojnich Sándor elleni támadásokról előzetes tudomása sem volt, az ügyet békés uton elintézték.

Ugyanekkor Mukics Simon is kijelentette ifj. Vojnich Sándor előtt, hogy neki sem volt előzetes tudomása a személyét érintő cikkekről.

Egy másik, nem politikai ügyből kifolyólag kardpárbejt vívtak tegnap délelőtti ifj. Vojnich Sándor és ifj. Gálffy György a Hungária nagytermében súlyos felvételekkel. Ifj. Vojnich Sándor segédei voltak: Vezener huszárkapitány és Magyar Jenő földbirtokos, ifj. Gálffy György Valdberg főhadnagy és Perics Kálmán joghallgató. Párhajorvosok voltak Vojnics-é Dr. Balassa Budapestről, Gálffy-é Dr. Schnier György.

A felek rendkívül hevesen csaptak össze és az első összecsapásnál Gálffy igen erős lapos mellvágást kapott, úgy hogy a viaskodást be kellett állítani. Végeredménykép Gálffy 6 lapos mell és hasvágást, Vojnich orrán és homlokán erős karcolást kapott. Felek kibékültek.

Különfélék.

Mamusich Mátyas.

1900. év szeptember 28 án délután négy óraker terjedt el városunkban futó tüzként az a megrendítő hír, hogy Mamusich Mátyas prépost plébános a palicsi tóba fulladt. — Hihetetlenül bangzott a hír és hihetetlennek lázott másnap reggelig, a mikor a halászok a szerencsétlen plébános holttestét Palics tavában megtalálták.

A tudós főpap tragikus halála általános részvételt keltett úgy városunkban, mint az egyház-megyében.

Temetésére az egész kerület papsága eljött, a gyászszertartást Majorossy püspök végezte.

Ma délelőtti — a főpap elhalálozásának első évfordulóján — a szt. Teréz egyház templomában ünnepélyes gyászmise volt, a melyen igen sokan jelentek meg.

A requiem után a zárda növendékei az elhunyt sírját megkoszorúztak.

Temesvártól—Szabadkáiig gyalog.

Nem verseny gyaloglásról lesz itt szó. Nem sport férfiú ifjú Snapka János. Nem is férfiú még. Egy szegény temesvári kubikusnak: id. Snapka Jánosnak a tizenkét esztendőös fia az, aki három és fél nap alatt megtette az utat a vasut mentén Temesvárról Szabadkáiig.

Okos szemű, szép kis fiú a Snapka János, aki térdig érő nadrágban állt ma délelőtti egyik rendőrkapitány előtt.

— Hogy hívnak fiam? kérdi a kapitány. Pizkos kalapját forgatta a kis fiú és remegve válaszolt:

— Snapka János.

Aztán felletekintelt a kapitányra és látta, hogy kapitány részvétlenül néz rá. Szemeit

könny futotta át mikor bejött a rendőrrel, szája is sirásra állt, de a kapitány szelid szavára bátrabb lett.

— Kubikos az apám, most nincs dolog. Ha az oláhok buzát hoznak a malomba: zsákot hord és megkeres 60—70 krajczárt. De ezt megeszük. Nincsen pénzünk azért gyűltem gyalog.

— Mért küldött hát az apád?

— Az anyámat akarom haza vinni. Elment hazukól, ott hagyott benünket. Fájt a szívünk érte. Sirtünk. Az apám is sirt. Aztán kaptunk levelet tőle, hogy Szabadkán van. Nem tudjuk hol, kinél cseléd, de itt van. Elgyűltem hát érte.

Elmondta aztán az okos flucska, hogy iskolába járt, öt osztályt végzett Az édes anyja nincs megesküdvé az édes apjával. Az anyja első urat Juhász Györgynek hívta. Úgy hiszi, az is zsákoló volt.

— Hogy jöttél hát ide, hol kaptál enni, meg hol háltál?

— A vasuti örök adtak enni és mikor este lett megint csak a vasuti őrházban, a bódében aludtam.

— Hát ma ettél-e valamit?

— Nem igen.

— Éhes vagy?

— Hát egy kicsit!

A rendőrnök pénzt adott a kapitány, hogy hozasson a gyerekek meleg ételt. Kiadta a parancsot, hogy keressék meg az anyát, de bizony Snapka Jánosné vagy Juhász Györgynét nem tudták feltalálni.

Vasulon küldik ma haza Temesvárra a gyerek Snapka Jánost. Tolonczolják. Haza megy az édes anyja nélkül, akiért olyan nagyon fájt a szive neki is, meg az apjának is.

Kirjuk az újságba: ha tudja valaki, hol van Snapka Jánosné, vagy özvegy Juhász Györgyné — a szegény gyermek nevében kérjük — mondják meg neki, hogy a fia gyalog jött el érte messzi utról, rongyosan mezitláb — menjen haza hozzájuk.

— Az idej esküdtek. Az 1901. év III. időszakára a következő esküdtek sorsoltattak ki. Rendes esküdtek: Wiener Lipót, Dr. Dembitz Lajos, Kernyajszki Bogdán, Wilhelm János, Kiss Abel, Czucz Ferencz, ifj. Vojnics Máté, Rómits József, ifj. Frankl István, Rukavina Ernő, Deli Ferencz, Mérey Agoston, Dr. Mathievics István, Szebenburger Károly, Dr. Vojnics H. József, Szaghmeiszter Ignác, Farkas Zsigmond, Zsulyevics Antal, Mamusich Benedek, Sinkovics Ferencz, Majláth Imre, Dr. Geréb Mihály, Mánits Vincez, Donagyó József, Dr. Lipozencsics Lázár, Dr. Majoros Adolf, Lengyel Armin, Molczar Károly, Buchwald Lázár, Varga Károly. — Helyettes esküdtek: Vida György, Kubát Gusztáv, Kuluncsics Tamás, Pirnitzer Vilmos, Kovács Sztrikó György, Hoffmann József, Illgen János, Kádár György, Nagy Márton, Dungserszky Antal.

— Egylett hír. A „Szeretet“ című leányárvaház fenntartási költségeire utóbb a következő adományok érkeztek az alábbi jöltevéköltől: Legát Anna 10 korona, Leibach Jánosné 8 drb. dinnye, egy kosár paradicsom és két kosár zöldség, Fábrián Irma 2 dinnye és két kosár baraczk, N. N. 3 drb. dinnyét, Mánich Péterné 2 kosár baraczkot és paradicsomot, Hartmann Rafaelné 90 drb. tojást, Váli Bélané 2 kosár zöldség és 2 kosár baraczk, Horovitz Ignátz né egy nagy kosár paradicsom

Vermes Nándorné egy kosár szőlőt, egy kosár almát, 7 kosár zöldséget, 2 fazék káposztát, 1 kiló kolbászt, Ivanits Istvánné egy kosár barackot és egy kosár diót, Taussig Vilmosné egy nagy kosár diót és barackot, Lenárd Jánosné 2 kosár gyümölcsöt, Szabados Jánosné 1 kosár gyümölcs, N. N. 3 kosár almát, Koch Mór 1 kosár barackot, Páncs és Juliska egy kosár gyümölcs, Neymann Lenke 2 kosár zöldség, Kun Szabó Mihályné egy kosár szőlőt, Rózsa Gyuláné egy kosár barackot, idb. Frankl Istváné egy zsák burgonya, két kosár zöldség, Mamuzsich Mléva egy kosár almát és süteményt. — Fogadják a nemes szívű adakozók ez után az árvák hálás köszönetét. A „Szeretet!” nőegylet elnöksége.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügy-miniszter a Bácska-Szabadkai Athlétikai Club alapszabályait a jóváhagyó záradékkal ellátta.

— **Eljegyzés.** Rácz Tóni Piros zenekarának czimbalmosa eljegyezte Zsiga Margitot, Zsiga Antal, a zenekar brácsosának leányát.

— **Az Izs. Szent-Egylet** saját helyiségében október 1-én d. e. 10 órakor tagfelvételi ülést tart.

— **Balthazár mester a színházban.** Hirt adtunk már arról, hogy Balthazár mester a legbünyesebb magyar bűvész ma vasárnap és hétfőn a városi színházban előadást tart. A jeles bűvész bámulatos produkcióival legutóbb feltűntést kellett Szegeden ahol három estén át zsufoflásig megtöltötte a közönség a „Tisza-szálló” nagytermét, a lapok elragadtatással írtak a mester ügyességéről. A „Szegedi Híradó” többek között ezt írja: Alig vagyunk képesek felsorolni azt a sok s egymástól csodálatosan fokozatos káprázatokban a közönség elé vonuló látvány, melyet a mester egy este műsorába foglal össze. Nemcsak szellemeket varázsol elő a falakból, kályhákból, honnan azok megszólalnak, de rózsafákat növeszt, melyek a közönség előtt nőnek meg, lenyesi róla a rózsákat azok rózsá-esőként hullanak szét. Bűvös tamburinjából előteremt egy taliga szebbnél-szebb dolgot, czukorkákat, melyek a közönség lábához hullanak. Hat üres orgonasípból megvendéget két egész napon át bőjtölt s akár egy étlapot végig enni tudó urat. S most az utolsó napon egészen új műsorral kedveskedik Szeged közönségének. Spiritiszta mutatványai közül a legbámulatosabbakat tartotta fenn a két estélyre. Tudósok, nők és gyermekek, egyaránt szórakozást találtak bámulatos mutatványában. Amulathba ejti: közönséget, különösen a mester azzal a spiritiszta mutatványával, midőn egy csinos kis kabinatban négy bizalmi férfi jelenlétében erős kötéllel megkötözteti magát farkas guzsa, karjait a székhez kötik tetszés szerinti csomókkal s mikor a kis kabinat függőnye behúzódik, megkezdődik a boszor-

kányos mutatvány. Mintha vádjában szellemek volna a k. s. szobában, villámgyorsasággal lökik a közönség felé a titkos kezek a szebbnél-szebb tárgyakat, hangszereket. Mikor a függöny ismét felhúzódik, a közönség ismét látja Balthazár mestert, mint néhány pillanat előtt megkötözve. Ekkor a bizalmi férfiak hozzá lépnek s megállapítják, hogy a kötések oly feszesek, hogy azokban még izmokat sem lehet megmozdítani.

— **Az Izs. nőegylet** népkonyhája október hó 9-én nyílik meg. Felkerjűk tehát a népkonyha tisztelt párloló tagjait, hogy amennyiben természetbeli adományaikkal a népkonyha javára hozzájárulni kegyeskednek, — ugy adományukat a népkonyha helyiségébe sziveskedjenek küldeni, ahol azok október hó 9-étől kezdve átvétetni fognak. Az elnökség.

— **Verekedő testvérek.** Tegnap éjjel Kosics Szávó együtt mulatott testvérével előbbinek lakásán. Mulatás közben összeveszték és utóbbinak felesége az égő lámpát Kosics Szávóhoz vágta. A lámpa szerencsére elaludt, de az üvegserepek Kosics arcát összevagdosták. A mentők beköltözték a sebet.

— **Temetés egyházi beszentelés nélkül.** Nagy felháborodást keltett néhány nap előtt. Topolyán az az eset, hogy a kath. papság, megtagadta az egyházi beszentelést egy temetés alkalmával azért mert az elhunyt nő csak polgárral volt férjével egybekelve. Erre vonatkozólag Lippay Imre adminisztrátor nyilatkozik a „Bácskai Hírlap” legutóbbi számában és az eljárás helyességét többek között a következőkkel indokolja. A magyar kath. püspöki kar. 1895. augusztus 31-én egy közös főpásztori körlevelet bocsátott ki, mely hazánk összes kath. templomaiban a híveknek is megmagyarázatott. Ezen körlevél így szól: „Él bennünk azon vigasztaló remény, hogy ti minnyáján Kedves híveink ezen főpásztori utasításainkat és intelminket készséges engedelmességgel fogadjátok és megtartjátok. Ha azonban találkozhatnátok oly ker. hath. hívők (mitől Isten őrizzen) kik a pusztá, ugynevezett polgári házassággal megelégednének és ezután keresztény házasságot nem kötnek, azoknak már most kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a kath. Egyház őket igazi keresztény házásoknak sohasem fogja elismerni s minthogy nyilván megvetik az egyház törvényeit és ezáltal botrányt okoznak, magától érthető hogy ilyenek mint nyilvános bűnösök állandó ellenszégülők és folytatott bűnös együtt élésük mellett a bűnbánat szentségében fel nem áldozhatók s így a szent áldozáshoz sem bocsáthatók; kizártnak az egyes egyházi jogok gyakorlásából is; keresztiségél, bérmlásnál mint kereszt, illetve bérmaszlók,

egyházi esketésnél mint tagok el nem fogadhatók, a templom gondnoki tiszt rájuk nem ruházható és egyházi temetésben is csak akkor részesíthetnek, ha Istennek kiengesztelődve, a bűnbánat jelei közt halnak meg.”

— **Értesítés.** A postautalványokhoz használandó úrlapok tárgyában: A postautalványok feladásában folyó év október hó 1-től kezdve változás áll be. E naptól kezdve kizárólag csak a belföldre (Magyar, Horvát és Szlavonország területére) szóló postautalványokhoz lehet a feladoknak a postakincslár által kibocsájtott eddigi rózsaszínű úrlapokat használni, míg ellenben a külföldre, (ide értve Ausztriát és a megszállott tartományokat is) szóló postautalványokat a feladoknak ugyan csak a postakincslár által kibocsájtott sárga színű utalvány úrlapon kell kiállítani. A címzést illetőleg a közönség saját érdekében felkérelmek, hogy a külföldre szóló postautalványokon a rendeltetési helyre és címzett lakhelyének közelebbi meghatározásra vonatkozó adatokon kívül a rendeltetési ország nevét is írja ki.

— **Szüret Bács-Almásán.** Ritka szüretje van Bács-Almás és vidékének. 50 év óta nem volt ily bő termése. A nép alig győzi hordóval, ugyanynira, hogy a ki 100 hectot vár, 200-at kapott. A must elég jó minőségű és bő cukortartalmu. Reméljük, hogy a jó homok-buczkai nemsokára meg is teszi majd a bufelejtő hatását.

— **Szabadkai flu levele Kinából.** Eberstark Andor helybeli lakos, a ki jelenleg mint tengerész katoná a kínai háboruban részt vett, bátyjának levelet küldött, többek között a következőket írja: Kedves bátyám! Minálunk az új az, hogy már két hajó visszament és nemsokára otthon is lesz Európába. Hogy mi velünk még mi lesz, azt még egyelőre nem tudom, annyi azonban bizonyos, hogy tavaszra otthon leszünk, no de addig is nyögni kell még. No de nem baj, elműlik majd ez is, ha már ennyi idő elmúlt, a többi is elműlik. Mi most még mindig Khina körül járunk. Az észre egy körutazást teszünk Észak-Japánba, onnan Oroszországba és ha majd visszajövünk, akkor hazafelé indulunk. Így tehát még nagy feladat vár ránk.

— **Betörések nappal.** Tegnap délben két betöréses lopás történt a Kossuth- és Deák utcában. Zoltán Béla droguistánál átkulcsal telnyitották az üzlet ajtaját, az üzletben véssével fölfeszítették az iróasztal felső lapját és a fiókból 100 koronát elvittek. — Buchwald Adolf üzletében pedig ugyanilyen módon 6—8 koronát vittek el. A tettesek ismeretlenek. A rendőrség megindította a legszigorúbb nyomozást.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség b. tudomására hozni, hogy raktárunkra

az őszi Saison divatárui
u. m. legújabb divatu szövet kelmék (különbféle posztó és camgarn minőségek, chewiotte, homes pone, casan s flanel fajok) továbbá ruha-, blouse- s jupon selymek, blouse bársonyok, szövött s flanel parketok stb. nagy választékban megérkeztek s azokat legolcsóbb árak mellett árusítjuk.

Tisztelettel Schulhoff Ignác fia és társa.

— **Textil ipari tanfolyam.** A késmárki m. kir. állami szövőipari szakiskola kereskedő és ipari segédek részére 6 hetes tanfolyamot rendez, mely 1901. évi november 4-ikétől december 14-ig tart. A tanfolyamba felvételők mindazok, kik az iparos és kereskedelmi pályán működnek és a textilipari szakban akarják magukat tovább képezni. Tandíj nem kell fizetni. A tanulók a tanfolyam sikeres elvégzése után bizonyítványt kapnak, mely igazolja, hogy a tanfolyamot látogatták. A tanfolyamban heti 35 órában nappal a következő tantárgyak fognak előadtni: Szálasanyagok ipartana, kötéstan, szövetelemzés és számítás, anyag, fonál és szövet vizsgálati gyakorlatok.

— **A gyomor többi szerveinkkel szemben** mintegy szállító szolgálatot tesz, miután a tápanyagokból a legfontosabb tápszereket kiválasztja és az erővesztésig pótlására rendelkezésre bocsátja. Mint minden szerv, úgy a gyomor is felmondja néha a szolgálatot; felháborodik, hanyag vagy beteg lesz, miáltal kényszerít valamiképp pótolni a gyomor munkaképtelenségét. *Somatósében* oly szerünk van, a mely képes a gyomrot munkájától megkímélni, amennyiben a test felépítéséhez és fenntartásához szükséges fehérnyét már kész állapotban tartalmazza u. i. oly alakban, melyben egyenesen a test nedvei által vétetik fel. A *Somatóse* 90% felel, tehát meglehetősen nagy mennyiségben tartalmaz könnyen emészthető fehérnyét, miáltal a gyengült szervezet erősítésére tömény és emésztett állapotban szolgáltatja mindazt, mit a gyomor csak nehéz munka árán képes a tápszerekből kiválasztani és könnyen felszívódóvá tenni. Klinikailag bebizonyították, hogy a *Somatóse* már néhány napi használat után az étvágyat és emésztést fokozza annyira, hogy a beteg rövid időn belül visszatérhet a rendes ételhez.

— **Új zeneművek.** A zenei évad közeledtével zeneműkiadóink fokozott buzgalommal látnak hozzá, hogy újdonságaikat kellő időben juttassák el a hangjegypiaczra. A Rózsavölgyi cég pedagógiai munkálatokkal kezdi meg idei kiadványainak sorozatát. Beküldötte nekünk többek között „A zongorajáték előiskolájának“ II. kötetét, amely Baier I. műve. Gyakorlati értéke mellett képesség teszi ezt a kötetet még az a körülmény is, hogy a 83 számból álló gyakorlatok tulnyomó része élvezetet nyújtó dallamos s a tanuló növekedés játszókedvét minéljobban hatványozó darabkák nyújtományából áll. — Ugyancsak pedagógiai célra íródott az a hangjegyfűzet is, amelyet Batori Lajos tollából adott ki a Rózsavölgyi cég. Orgonára szerzett „ének-előjátékok“ ezek, a melyeknek rendeltetése — mint azt a szerző művének előszavában írja — előkészíteni az ajátatos hívőket a templomban közhasználatban levő énekekre, de egyike-másika közéjáték- vagy előjátéknak is használható. A 24. praeludiumból álló első fűzet dallamait a róm. kath. egyház gazdag ének kincséből merítette a szerző, a ki a kezdő orgonások munkáját a regiszterek pontos megjelölésével könnyíti meg. — Továbbá megjelent az ifjuság körében előnyösen ismert szerző Horváth Géza tollából „Gyermek világ“ című fűzete négy kézre, melynek tartalma csak 56 hangra terjedő princival 12 bájós kis zongoradarabot foglal magába. Melegen ajánljuk ezt a fűzetet a tanuló ifjuság figyelmébe.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legrszobbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég, amelynél szebb és jobb cserépkályhát lehet kapni, mint Szabadkán *Dániel József* kályhagyárában. Hazai iparosainkat kölcsönösen pártolni, különösen akkor, ha versenyképesek és hogy *Dániel József* cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

Joll Jancsi

az ország legjobb gondokása
ma vasárnap folyó hó 29-én
a Casinó éttermében
HANGVERSENYEZ.

Görény Gábor levele.

Tekintetős Ulyság tisztelő úr!

Hát hogy közeledünk a választásokhoz, hát erre a zalkalomra a kántorunk flya ulyságot alapítványozott amibe mindönt kimond olyat ami nem igaz, pedig arra körösztolte a laplyát ö. m. a f. hogy Igaz beszéd! Mindönki le van benne motkolva, aki nem a kántor ur flyával tart, oszt innen van, hogy nekünk bötsületes emböröknek mostanában több a *töralködésnek*, mit máskor vót, (igy szüretkor ugy is el köll) ráadásul pedig tisztma hogy kitróbálásokat tselekészünk a szörköszlő uron — ugy a kotsma ajtójában (már 20 tisztma bevált!)

Rátérök a néppárti lyelőlt poginy beszégyére, amit hát hogy szörul szóra tudok onné van, hogy lám erősen fülelőre vöttem közélrül. Vót zavar is, még pedig jótskáj!

Hát igy esött ö. m. a f.

„Tisztolt nép! Rövid löszök, de velős, mivelhogy esik is az eső és a falu végén két ház kigyulatt, hát ugy is ojtani kö mönni. (Kongalás, a fákosék malatozai rühelböznek.) Nem sokára elérkezik az a zidő midőn kentők ngöm fognak mögválasztani, hogy viselyem szüvemen a kentők alkotmányos kívánságait. Hát isten ugy segéljön, hogy viselni fogom, oszt kitsinálom, hogy 10-iz évig nem kö se adót fizetni, se vámol, oszt ami hilya lösz a falunak azt mind kiragaztjtyuk, ha fene fenét öszik még akkor is. Kilyelentöm, hogy ögyet értek a plébános urral, akinek két jelszava van, hogy t. i. ide mindönt neköm, mög hogy borban van a zigasság. (Fene nagy éljönzés, a kántor ur flya prüszsent.) Az ide mindönt neköm alatt ne értsünk mást, mint a közlyöt, amire példa a tavalyi eset, mikor ugyanis a villám sulytotta parókia fölépítése 600-áz forintba került és az összegyült 604-gy frt fölöslegét, vagyis a 4-gy forintot a plébános ur a szögények közt osztotta vóna ki, ha el nem loptyák. (A zigányok mozognak.) Ha neki van, nektek is van, s ha neki nincs, ti is szenvedtök, mer mivelhogy egyet köll éreznötök. (Részletös állat emlőgetés a mi oldalunkon.)

A zagár kérdést majd én ödom mög, de nem tartom illendőnek, hogy a paraszt ne dögozzék százszor annyit mint a zur, oszt éppeg oly finom lakása mög, füzetése lögyön egy bérösnek, mint löszöm azt Széll Kálmánnak akinek melleleg lögyön mondva nem hiszök én egy szót se, Bánfi is nagyobb

magyar volt nálánál. A Kossuth párt álláspontjáról pedig ne is beszéljünk — igaza vót fő isztelendő Lepsényinek, mikor Kossuthot ezt az állalatok félre ismert és nagyinak ki kiáltott — nyekk!

Ez a nyekk azt jelenti, hogy a jelölt hirtelen elakad — többet mondani nem tud, mert Kefe Bagó János erős 48-czas érzületű magyar embör hátulról ugy nyakszirtön kaptya, hogy szava elakad, lélőgzeni pedig tsak kivánkozi.

A harangozó mán a nagy harangot is összetörri akkora a tűz a falu végibe. A lárma nó, a tsöndörök pedig sértés mián kötözik a lyelőlt urat is mög a kántor ur flyát is — mi pedig szaladunk ojtani a tüzet, mer a lángok mán a kotsmába kapnak, amit pedig ne szeretnénk ha légne, mivelhogy a tiszta választáshun való tiszta bort ma vitette oda a szögabiró ur.

No igy vót! A tűz hála istennek mielött a pinczébe ért vona — hát elalut, a plébános ur pedig mérgibe átvötte az Igaz beszéd szörkösztését oszt mindönkit letcáfol tsak egy embört nem — a plébános urat.

No de azért iszik még ö nagyokat a 48-asokkal is melyhöz hasonlolyókat kívánok

Görény Gábor úr
balpárti hazafi mög
választó pögár.

Merénylet a falu gyöngye ellen.

— A huszárok a szegedi honvédfogdában. —

Páriját riiktó, bestialis büntetről hozott hirt tegnapelőtt a táviró Bács-Almásról.

A szükszavu jelentésben, melyet hamarosan a kecskeméti 4-ik honvédhuszárezred parancsnokságának átirata követelt, az volt írva, hogy a hadbírótság tagjai közül menjen ki sürgösen valaki és vegye vizsgálat alá az utálatos bünt, melyet hat, a bács-almási huszárszakasznál szolgáló altiszt és közember követelt el a falu legszebb leánya ellen.

A hadbíróségnek egyik tagja a jelentés vétele után nyomban kiutazott az említett községben s ott kihallgatván a gyanúsított huszárokat, azok minden részleteiben bevalólták, hogy a falu irigyelni való hajadonát, P. J. ifjú, bájós leányát elrabolták.

A részletek csak most érkeztek Szabadkára Szegedről, ahová a tegnapi napon erős fegyveres kíséret mellett a hat huszár is megjött a honvédkerületi fogdában vizsgálat alá.

A tizenhét éves falu gyöngye már régóta hadilábon állott az ottani huszárokkal. A sarkantyujuk pengése nem birta meghódítani a szívet s bármennyire epeked'ek is utánna, fityyet hányt nekik, hogy biz' ö nem hajlik egy huszárnak se a szavára. Sőt még táncra se ment velük. Ha hivták, kikoszarazta őket,

— Van énnekem külön legényem — mondta hetykén.

És kacagott. A szemei ragyogtak, fehér fogai pedig fényltek nevetés közben, mintha gyöngyök lennének.

Mi sem természetesebb, minthogy az eksztra-ruhás, takaros huszár-gyerekeket fölötté bosszantotta a lánynak ez a foghegyről való viselkedése. Még a huszárnál is van külön legény a világon ennek az eleven ördögnek, mondták maguk között, — no majd is besavanyitunk mi annak.

Hatan voltak a szakasznál, akik leginkább

dühösködtek a szép leányra. Az őrmester ur, a két szakaszvezető, továbbá két tizedes és két közhuszár. Ezek most vasárnap a nagykorcsmában tartott ujjonezbálon összebeszélték, hogy csuffá teszik a falu szépét. Hívták lány csoloni, nem ment. Ineselkedtek vele, a leány gorombáskodott. Már-már oda került a dolog, hogy összecsapás lesz a szép lány miatt, de a csendőr-őrjárat leintette a tüzes bjeit és elnyomta a lázadást.

Folyt a bor, szólt a muzsika, tele volt az éjszaka dallal, sarkantyupengéssel és vidám hejehujázással. A szívek is megteltek lassan, lassan irigységgel, dühvel és elszántsággal.

Hajnal hasadt, mult az éjjel, ritkult a vendégsereg. A szép leány majdnem az utolsóig maradt. Ekkor belekapaszkodott a „különb“ legény karjába és megindult vele együtt hazafelé. A szerelemtől megáradt szívek oda se hederítettek az irigységnek. Még közelebb bujtak, hadd egye a mérég a huszárokat, akik ő szerintük bizonyosan utánuk jönnek és epedően lesik minden lépésüket.

A huszárok azonban nem jöttek utánuk. Azok a közbeeső nádasban voltak már ekkor, ahová — amint odaért a lány a legényével, kirohantak a vitéz katonák s a szép, viruló parasztlégenyt behurcolták. A hajnali szellő megzörgette a nádas... Egyéb se hangzott; az erőszak elnémított minden szót, minden kiáltást.

Mikor szétnyílt a nádas, a lány fehér lelke be volt szennyezve a részeg huszárok vihogásába egy szerencsétlen lány síró szava zokogott bele.

A hat lelketlen ember most a szegedi honvéd fogdában ül s amíg a falu letört oirága a pártját siratja, — ők elmélkednek, hogy hány esztendő t mér rájuk bastialis tetűkért a büntető igazság.

SZINHAZ.

Színészeink Baján.

Csütörtökön „A kis mama“ ment Meilhac és Halévy francia szerzők három felvonásos vígjátéka. A című szerep (Brigitta nevelőnő) Simon Mariskának nyújtott bő alkalmat alakító képességének sikerdús megnyilatkozására és legkivált a második felvonás végjelenetében csak az elismerés hangjáról szólhatunk róla. A darab másik főszerepét, a nevelőnőjébe öltig szerelmes Waleantint Rátkaytól láttuk a jötte megszokott értelmes diskkrét játékokban, mely a harmadik felvonásban érte el niveauját akkor, midőn a kis mamának bevallja szerelmét. Henriettét Vedródy Gizit adta és ehhez feladatába került ezt az émelgős szerepet érvényre juttatni. A maguk nemükben ők voltak Szabó (Saint Potau), Szigethy (La Rochebardiére), Baróthy (Daoulas báró), Kresz Irma (Daoulas báróné), Tarján (Bernette), Sz. Kállay Jolán (Piri), pedig az első felvonásban oly elragadó kedvességgel játszott a naiv kis pásztor leánykát, hogy uylit minden is lépten nyomon kitapsolták.

Pénteken „A bolondot“ ismételték meg zúfolt ház előtt.

dr. v. sz.

Színészet B.-Almásón.

Ritka szerencsében részesült a b.-almási közönség. Egyszerre két színtársulata is van, csakugyan egy kissé sok műpártoló közönségünknek. Kárpáti György jelenleg Adán

időző színigazgató volt az első, ki bérletet gyűjtött helyben. Utána jött Bányai V. Kis-Kőrösön játszó színigazgatónak titkárja, valami Jakabfy ur és ő szintén szép eredménnyel operált a bérletek szerzése körül és így két dudás egy csárdában leszen, ha csak egyesülni nem fognak, különben az egyiknek menni kell vagy menesztetik. Visszas és furcsa a dologban az, hogy a Kárpáti engedélyét a főszoigabiró, Bányaiét a községi előljáróság adta ki. Ily visszás állapotok között bizony nehéz a vidéki színészet létkérdését kedvező megoldás elé terelni, ha maguk a színész urak egyik a másiknak a nyakára jönnek. A hatóság irántuk természetesen conciliáns akar lenni s mindkettőnek megadta az engedélyt. Kárpáti Sulamithal kezdi előadását, kíváncsiak vagyunk, mikép oldódik meg e két színtársulat helybeli szereplésének sorsa!

Nyilttér. *)

Dómi

gyere vissza, minden meg lesz bocsátva.

A párt.

A legjobb és legerészségesebb
ÜDÍTŐ-ITAL,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületeket ad :
MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legjobb gyógyos
SÁVANYU-KÖR
Játja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatása ellen.
* E rovat alattkért nem vállal felelősséget a Szerk

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

HOL?

Csakis Krausz és Fischer könyvnyomdájában készült a legszebb nyomtatvány.

TROPON-SÜTEMÉNYEK
a legizletesebb és a legtáplálókabbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)
igen jóízű teásütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT
táplálók a községes kétszersültre. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészséges és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT
zsírtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngygyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUM
KÉTSZERSÜLT elenyésző esemeg liszt-tartalma miatt a nagy fehérnyetartalma miatt a cukorhajások legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerárban kaphatók.

Üthigazítást ad: **Dr. RÖDER ÉS TÁRSA,** osztr. magy. Tropon- és Budapest, VI., Gyári-u. 7. táplisz-gyárai **Klosterneuburg—Bécs.**

Hirdetmény.

A zentai határban az ujonnan épült szállási templom mellett **50 hold igen jó minőségű föld** szabadkézből jutányos áron eladó. Bővebb fölvilágosítást ad, **Laskai István** betegsegélyző gondnoka Szabadkán, I. kör 47. sz.

Pálinka főzőknek
száraz tűzifa
cséplőszén
czement
kapható
Braun Herman fia
szállító, a huszár-lovarda mellett.
— Telephon 122. sz. —

JÓ ES OLCÓSÓ ÓRÁK!
B-évi jótállással privát vevőknek
KONRAD JÁNOS
óragyára, arany, ezüst és ékezer aruk szállító-háza.
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem.-óra 3.75
Valódi ezüst rem.-óra 5.80
Valódi ezüst láncz 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95
Cégem a cs. és k. birodalmi czimrel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint csernyi elismerő levél van birtokomba képes árjegyzék ingyen és bérment.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők.
Minden apró hirdetés beiktatása legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 filléért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; ler elbeli kérdésekhez válasza valóbelyeg melléklendő.

Fáklya

kapható
Pudler B.-nél
Szabadkán.

Elhalozás folytat egy 18 év óta fenálló vendéglő és fűszerkereskedés B.-Topolyán Kálvária-utczában szabadkézből eladó. Ertesítést ad Schád János! Szabadkán Zombori-ut és Virág György Baján.

Correpetitornak

vagy nevelőnek ajánlkozik elemi, polgári iskolai tanulók mellé, szerény feltételekkel. **Schäfer István** Wesse-lényi-utca 393. sz.

Bics-Topolján egy jóhából való fűtőnőczű, teljes ellátással felvétel k **Preszburger Sándor** rövidára kereskedésében.

Eladó!
az 1900-as évi törvények és az 1901-es évi törvények 2. fr. ért.

Öreg és fiatal!
embereknek

ajánlatik Dr. Müller orvosudornak, díjazott és újabb sokszorosított kiadásban megjelent folyóirata a **Bermentes küldemények** borricak alatt I. kör. 20 fillér le-velibelyegben **Curt Röber, Brannschweig.**

Két burorozott utcai szoba kiadó. Czim a kiadóba.

Vau szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetéből első minőségű naponta friss tea vaját $\frac{1}{16}$ - $\frac{1}{9}$ - $\frac{1}{4}$ klg és nagyobb darabokban 2.80 fillér kilogrját nagyobb vételnél megfelelő árengedményvel elárusítok.

Sztokyovits Döme.

O-Kanisán 1 hold 600 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász cég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát ellát a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér
Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

1132/1901. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. 1-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság Sp. IV. 265 számú végzése által Kohn Mór javára özv. Novák Adámné ellen 721 kor 75 fill. tőke, ennek 1901 Junius hó 1 napjától számítandó 5 % kamatai és eddig összesen 147 kor. 34 fill. perköltség kővetelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság letoglalt és 574 kor. — fill. becsült korcsmai bérrendezésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

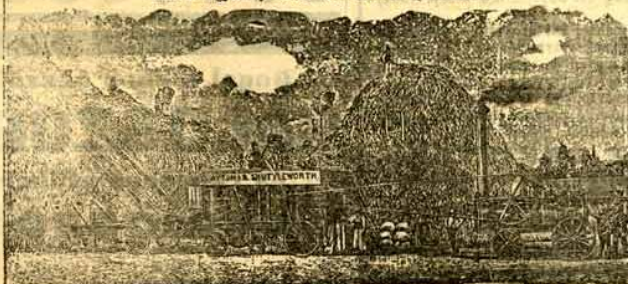
Mely árverésnek az 1901. V. 1497 sz. kiküldést rendelő végzése folytán, a helyszínen vagyis Szabadkán VII. kör. 38 hrsz. alatt leendő eszközésére 1901. szeptember hó 30-ik napjának d. u. 2 1/2 óraja határidő k. tizenkét és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyessel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. 1-cz. 107. §-a értelmében a legjobbat ígérőnek becsület alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. 1-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. szept. 9-én.
Csornyus kir. bír. végr.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, származékok, továbbá járgány-cséplőgépek, lőharc-cséplők, tisztító-rosták, konkóloszók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

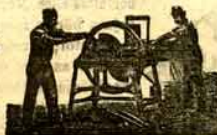

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, 6/16-malmok, egytemes acél-kék.

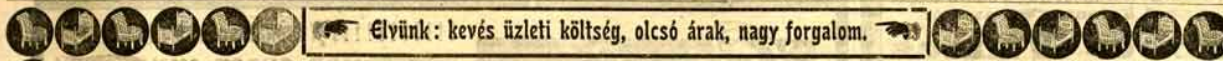
2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékhez kiv. naira ingyen és körményes küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Élvünk: kevés üzleti költség, olcsó árak, nagy forgalom.

Kovács Testvérek asztalos és kárpitos bútorraktára

Szabadkán, VIII. kör-Prokes-palota (vasúttal szemben.)
ajánlja a legjobb minőségű bútort a legolcsóbb árak mellett. — **A tiszt. Clerus, hivatalnok, gazdák, jegyző és tanító urak részére előnyös fizetési feltételek** mellett ártelepítés nélkül.

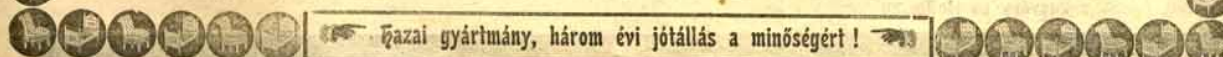
Kivonat az árjegyzékből.

teljes hálószoba berendezés:

2 fényezett szekrény 1 ajtós faragvánnyal 32	2 fényezett szekrény 2 ajtós faragvánnyal 40	2 matt (6-ném.) szekr. 2 ajt. far. v. doppárk 45
2 „ „ ágy magas 28	2 „ „ magas ágy faragvánnyal 34	2 „ „ ágy 34
1 „ „ mosdó 1 ajtós 12	1 „ „ mosdó 2 ajt. 16	2 „ „ éj. szekrény fek. márv. 82
2 „ „ éjjeli szekrény 13	2 „ „ éjjeli szekr. kövel 13	1 „ „ mosdó fek. márv. 26
tükrös faragv. me szett üv. 8	1 „ „ tükrös metszett üv. 8	1 „ „ tükrös 1/10 üveggel 12.50

Szék 8 drb.-ból álló há-özszoba duson far. betétekkel fek. m. 150 far. betétekkel vörös m. la 170 és fejjebb	1 díván szövettel és diszive 15—
1 faragott Credenz fekete márvány 52	1 „ „ félmagas hát és galeriával 20—
1 „ „ fiúkékek fek. márvány 72	1 „ „ szőnyeggel magas támlával 74 rugóval 50—
1 Credenz faragott fiúkékek 78	1 kihúzó asztal 2 betéttel 12.50
7 drb. bol álló szalon garnitúra szelyem szövettel 75 fr.-tól fejjebb	1 „ „ 4 „ 15—
1 díván amerikai bőrcel 12.60	

Raktáron tartunk: hajlított fa- és vasburorokat, sodrony és kárpított ágyceteket, matraztot, tükröt, képet Consolokat s minden e szakba vágó árukat a legolcsóbb árakkal.

Házai gyártmány, három évi jótállás a minőségért!

Szükségleten Budapest és Szegeden bútort vásárolni, mert helyben olcsóbb és megbízhatóbb.

Szükségleten Budapest és Szegeden a bútort vásárolni, mert helyben olcsóbb és megbízhatóbb.

Szagtalan és azonnal száradó

Eredeti üvegekben
korona 2.40
korona 1.60A szoba azonnali
használható; tartós,
szagtalan.Franz Christoph
padló-fénymáza

Lehetséges tesz, szobákat festeni anélkül, hogy azokat használaton kívül helyeznéd, mivel a kellemetlen szag, a lassú és nedves száradás, mely az olajfesték és olajmáz sajátja, elkerülhetővé válik. A használata oly egyszerű, hogy mindenki maga mázolhat. A padlózat nedvesen feltörölhető, anélkül, hogy a fenyőlől veszítene. — Különböztessünk meg:

— **festett padló-fénymáz**, — sárga-barna és mahagoni-barna, mely mint az olajfesték takar és egyben fényt ad: tehát régi vagy új padlóra alkalmas. Minden foltot, korábbi mázat, stb. takar; és

— **tiszta fénymáz** (festetlen) — új padlóra és parquettának, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquettának és már olajja bevont teljesen új padlóra, csak fényt kölcsönöz, a folt mintát tehát nem takarja.

Posta-csomag kb. 35 Mtr. (2 közép. szoba) frt. 5.90.

Minden városban, hol lerakatok vannak, rendelkeznek azoknak származandók át; minták és prospectus ingyen és vémentve. Vételnél a cég és gyári helyezésre ügyelendő, mivel ezen eső. fenálló gyártmány, többszörösen utánozva 185hamisítva jóvalta rosszabb és sűrűn, a céljára meg nem felelően, hozatik áruba.

FRANZ CHRISTOPH
feltaláló és egyedül gyáros a valódi padló-fénymáznak.

PRAG-K. BERLIN W.

Kapható:
Szabadkán, Schwimmer Rózánál.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szereplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepesztéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendszeres használva, a ráncos arczbőrt simává, lüdvé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ár 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág Foudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerüzében
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerüzében
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Én
Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadkai kivilágítási vállalkozó s kölcsönző Kazinecy (Gombkötő) utca 92. sz. 5zv. Bilitzkyné házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összekötetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, elnökséget, hogy elvállalok ezentul is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre kikölcsönzők zászlókat, cizmereket, lampionokat, fagyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közelgő képviselőválasztásokra szükséges minden nagyságu zászlók és jelvények készítését elvállalám igen jutányos árban.

Átköltözésnél butorcsomagolást valamint kárpitos munkát javításra is elfogadok a legolcsóbb árban egy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Angol stílusban készült

HÁLO SZOBA
és renesans stílusban
Ebédlőszoba

butor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut 203. sz.

TÜZÁLLÓ

Chamoto

cserép - kályhák

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben,
jótállás mellett. Szóll munka,
olcsó árak.

Gyár telep: II-ik kör, 378 sz.

Kedvező alkalom!

Mérges pusztán falu létesített és 1902. évben Ötömös és Mérges között va. ut fog közlekedni, kedvező fizetési feltételek mellett házat és földet lehet venni.

Bővebb felvilágosítást ad

Gubicza József,
vendégőrs
Ötömös pusztán.

A közönség érdekében!

Auliroit van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a valódi Auer-égők, melyek legalább 1/2 évig egészen jól égnek, ezentul **1 koronára** leszállított aron kaphatók. Bátorodom egyszersmind n. é. közönséget figyelmeztetni, mert ezek bárha olcsóbbak a valódiaknál, de fenyőkre és tartósságukra nézve meg sem közelíthetik a valódiakat és számos esetben belátva az olcsó ár által elcsábított vevők, hogy semmit nem érnek, elvetették és újra a valódiakat használják.

Azért tessék **csak a valódi Auer-féle patent égőket venni**, melyeket 1 kor.-ért és a hozzá tartozó felszereléseket is a legolcsóbb árakban házhoz szállítok.

Ez alkalommal a téli időnyre ajánlom **valódi Auer spiritusz lámpáimat**, melyek bármilyen petroleum-lámpák-ból átalakíthatók, s óránként csak 4 fillér áru spirituszt fogyasztanak, gyönyörű fehér fényvel, szag és korom nélkül égnek, azonkívül nem oly veszélyesek, mint a petroleum-lámpák. Különösen ott, a hol gáz nincs bevezetve, igen czélszerű, mert azt teljesen pótolja. A spiritusz patent Auer égők kizárólag esakis nálam kaphatók.

Mayerhof F.

A magyar gázizzófény részv. társ. szabadkai képviselője

Guber forrás

Kaphatóm inden ásvány-viz kereskedésben gyógyszerüzárak és drogeriákban.

!!!!!!!!!!!! A leghatásosabb !!!!!!!!!!!!!

vas-arsen-viz

vérszegénység, női betegségek, ideg és bőr betegségek stb. ellen.

Hazai ipar.

EMKE padlómáz.

Magyar gyártmány.

Nem kell osztrák, nem kell néme, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk Berkes-féle EMKE padló fénymáz, s így elérjük, hogy kiűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló köznevelők célt szolgálunk, mert 5% az EMKE javára szolgál. A Berkes-féle EMKE padló lack

a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert:

A Berkes-féle „Emke“
szobapadló fénymáz

rögtön szárad s így a fényezett szoba egy óra múlva már használatba vehető. szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni. mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb. víztől nem lesz foltos mint a többi lack. fényt a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb. füveg keénységűvé válik s így legkevésebb kopik. szeszszel hígítható. kitérően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására. a ragadós padlókat szárazza teszi.

Gyártás és eladási hely: **BERKES BERTALAN Nagy-Várad.** Egyedüli eladási hely: **Schwimmer Róz**
k r e k d e s e, e z e l ő t t i: **Vasváry és Hoffmann.**